

FREMTIDENS VEJLEDNING ER HELHEDSVEJLEDNING

Uddannelse til alle

I 2015 skal 95% af en ungdomsårgang gennemføre mindst en ungdomsuddannelse. Det fremgår af regeringsgrundlaget – både den tidligere og den nuværende regerings. Og det står mejslet ind i bevidstheden på hver eneste vejleder og leder i UU.

95% målsætningen er en national strategi for uddannelse til alle. Det er en modig og ambitiøs målsætning. Det er også en målsætning, der vanskeligt lader sig indfri. Men det er ikke desto mindre en rigtig målsætning. Og det er fremfor alt den eneste mulige målsætning.

I 2020 skal 60% opnå en videregående uddannelse, og 25% opnå en lang videregående uddannelse.

Disse 2 målsætninger bør tænkes sammen under overskriften Uddannelse til alle.

Vejledning til alle

Uddannelse til alle, mener vi, er betinget af *vejledning* til alle.

Uddannelse til alle er betinget af især 2 væsentlige ændringer i det nuværende vejledningssystem:

Professionel vejledning skal tilbydes alle unge mellem 14 og 30 år og tilpasset den enkelte. Differentieret vejledning skal forstås som vejledningsindsats tilpasset den enkelte unge.

Et enstrengt uddannelsesvejledningssystem skal tilbyde helhedsorienteret vejledning: ét mangefacetteret vejledningstilbud fra det offentlige (inkl. den vejledning der finder sted i jobcentre), forankret enten i kommunerne eller i staten med fastholdelse af princippet om institutions- og sektoruafhængighed.

Ungdommens Uddannelsesvejledning er forankret i kommunerne og arbejder som sådan konsekvent, loyalt og ihærdigt indenfor gældende lovgivning og de politiske rammer, som er givet.

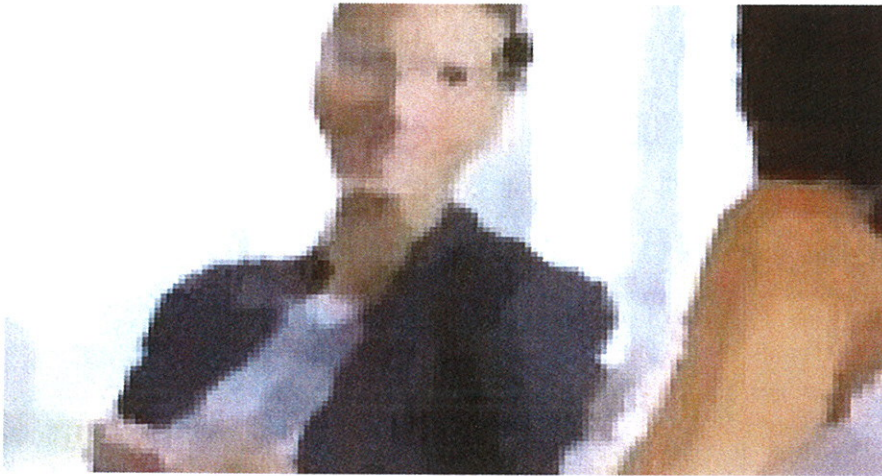
Det lyder måske enkelt, men det indebærer en radikal nytænkning af tankesættet bag et vejledningssystem.

Vi mener:

Alle unge har pligt til uddannelse, og dermed bør alle unge have lige ret til vejledning.

Alle unge skal tilbydes individuel vejledning, således at også de stærke unge udfordres på deres uddannelsesvalg, og dermed i højere grad undgår frafald, omvalg og dobbeltuddannelse.

Alle unge skal have et godt fundament af vejledning at træffe deres uddannelsesvalg på.

Derfor skal alle unge mellem 14 og 30 år tilbydes professionel vejledning: unge i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse, unge i ufaglært arbejde/på kontanthjælp frem mod uddannelse, samt udsatte unge og unge med særlige behov med blik for resursetilgange og rehabilitering.

Man kan ikke tale vejledningssystem uden også at definere, hvad ordentlig vejledning er eller hvor og hvordan den udøves.

Det har vi et klart bud på, funderet i næsten 10 års empiri og tæt samarbejde med alle ungeaktører:

Al vejledning skal tilbydes af professionelt uddannede vejledere.

Vejledningen skal udtrækkes til 30 år, således at UU og jobcentre opererer med samme definition på 'ung'.

Al vejledning skal være helhedsorienteret og skal bæres af et helhedssyn på mennesker, efter principperne om nærhed og kendskab. Professionel vejledning er kendetegnet ved og opererer i helheder ved at skabe sammenhæng hen over overgange. Vejledning er en læreproces, der bygger på viden, selvindsigt og valgkompetence. Vejledning er en proces, som sættes i gang med og for den unge med fokus på overgange.

Al vejledning skal være institutionsuafhængig; de unge ved godt at UU er en neutral instans og ser det som en fordel på uddannelsesinstitutionerne.

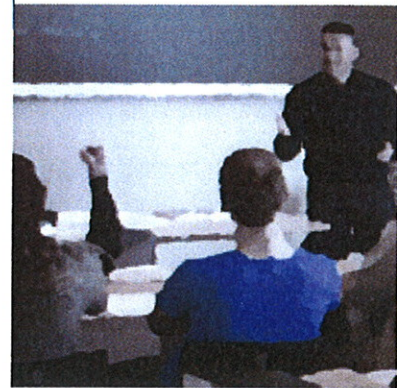
UPV bør have en stærkere status i forhold til optagelse på ungdomsuddannelserne. UPV skal ligge hos UU centrene, som er institutionsuafhængige. UPV skal fastlægges mellem UU, ministeriet og ungdomsuddannelserne.

Vejledning i grundskolen er og skal fortsat være krumtappen, men professionel og institutionsuafhængig vejledning skal også finde sted på ungdomsuddannelserne.

Til trods for de dystre udmeldinger både AE og DI ofte bringer til torvs, velvilligt og ukritisk viderebragt i medierne, er det vigtigt at vi husker: At vi har den bedst uddannede generation af unge nogensinde.

En af forklaringerne her til skal findes i samarbejdet omkring den enkelte unge.

UEA undervisning skal være et obligatorisk timefastsat fag i grundskolen fra 7. klasse. UEA er fortrængt i en skole, hvor der er mere og mere fokus på den faglige undervisning og fag med afgangsprøver. UEA undervisningen kan give indsigt for eleverne i, hvad undervisningens fag kan og skal bruges til, hvad enten faget lægger sig op ad erhvervspraktikken eller introduktionsforløb til ungdomsuddannelserne. UEA kan ikke blot udstyre eleverne med de nødvendige kompetencer i forhold til uddannelses- og erhvervsmuligheder, men også i meget høj grad bidrage til forsat lyst og motivation for læring.

UU samarbejder med grundskoler, efterskoler og ungdomsuddannelser. UU er det omdrejningspunkt i kommunen, der binder forvaltningerne sammen, i bestræbelserne på at skabe de bedste betingelser for at unge – på alle resurseriveauer – får adgang til og gennemfører uddannelse og/ eller opnår varig beskæftigelse.

Ungdommens Uddannelsesvejledning er blot én af flere aktører omkring den unge, både i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og i fastholdelse i uddannelse.

Ungepakke 2 kan i vid udstrækning karakteriseres som et vellykket samarbejdsprojekt.

Men det er vigtigt også at erkende, at samarbejdet på tværs af institutionelle skel bør styrkes endnu mere fremover, hvis 95% målsætningen skal realiseres, og at de mange netværks- og samarbejdsaktiviteter, som er afgørende for den reelle implementering af ungepakke 2, bør effektiviseres.

UU centrenes rolle er i den sammenhæng central.

I arbejdet omkring den enkelte unge, er UU det naturlige omdrejningspunkt. UU er kontakttled til alle øvrige aktører. UU er institutionsuafhængig, og UUs vejledning varetages professionelt med fokus på såvel den enkeltes ønsker og muligheder, som på samfundets behov. Det gør UU til det nødvendige neutrale bindeled, som koordinator og samlingspunkt, med den unge i centrum.

Vejledning virker. Og den virker som den er tænkt i vejledningsloven.

Er det nok?

Det mener vi ikke, det er.

Vi har de unge, vi har. Vi har de uddannelses tilbud, vi har.

Vores ærinde her er ikke at pege på, hvor andre kan gøre det bedre. Vi peger på, hvor vi kan gøre det bedre: Vi kan effektivisere og samtidig kvalificere vejledningen i Danmark.

Vejledningen i Danmark bør samles i ét sammenhængende vejledningssystem, som er lettere gennemskueligt for den unge, og som sikrer sammenhæng og kontinuitet for den unge – både i overgangene og på uddannelserne.

Før og frem til 2004 skulle vejledningen udelukkende tage udgangspunkt i og være til gavn for det enkelte individ.

Fra 2004 til 2007 skulle vejledningen både være til gavn for den enkelte og for samfundet som helhed.

Fra 2007 til 2011 blev vejledningen især målrettet unge med særligt behov for vejledning.

Og fra 2011 er indført den såkaldte 'pligtbekendtgørelse' som siger, at de 15-17 årige har pligt til at være enten i uddannelse eller beskæftigelse. I samme periode: fra 2004 og frem, er vejledningsfaget professionaliseret som fuld diplomuddannelse og en masteruddannelse.

Vejledning til ungdomsuddannelserne har været igennem flere paradigmeskift:

Før og frem til 2004 skulle vejledningen udelukkende tage udgangspunkt i og være til gavn for det enkelte individ.

Fra 2004 til 2007 skulle vejledningen både være til gavn for den enkelte og for samfundet som helhed.

Fra 2007 til 2011 blev vejledningen især målrettet unge med særligt behov for vejledning.

Og fra 2011 er indført den såkaldte 'pligtbekendtgørelse' som siger, at de 15-17 årige har pligt til at være enten i uddannelse eller beskæftigelse. I samme periode: fra 2004 og frem, er vejledningsfaget professionaliseret som fuld diplomuddannelse og en masteruddannelse.

Igennem UU-vejledningens korte historie har alle forsøg på at forudsige samfundets behov for bestemte typer af uddannelser vist sig utilstrækkelige og misvisende.

En fremtidig vision for vejledning i Danmark derfor hverken kan eller skal forsøge at tilgodese bestemte uddannelsesretninger. En fremtidig vision for vejledning i Danmark skal derimod tage sit udgangspunkt i de unge og den indstilling, at alle uddannelser og alt arbejde er lige værdigt.

Igennem UU-vejledningens korte historie er vi blevet mål og vejet og analyseret og effektiviseret i et omfang, vi ind imellem taber pusten af. Senest med den såkaldte Boston analyse, som har givet mange af os hovedpine. Effektivisering synes at være målet med analysen. Kan man effektivisere vejledningen i Danmark yderligere? Ja, det mener vi godt, man kan: Ved at samle Ungdommens Uddannelsesvejledning, Studievalg, eVejledning og gennemførsels-vejledning på uddannelsesinstitutionerne i ét samlet, enstrengt vejledningssystem forankret enten i kommunerne eller i staten og med fastholdelse af princippet om institutions- og sektorafhængighed.

Der ligger den effektivisering, som ikke blot vil tilbyde de unge bedre sammenhængende vejledning, men også frigøre ressourcer til at tilbyde alle unge op til 30 år ordentlig vejledning.

Den positive evaluering af ungepakke 2, tilfredshedsanalyserne fra de unge der modtager vejledning, og ministeriets seneste profilanalyser er alle vidnesbyrd om, at vi er på vej i den rigtige retning. At 95% målsætningen nærmer sig sin indfrielse. At det er tid at sætte nye, ambitiøse mål.

Vejledning er og bør fortsat være en uddannelsespolitisk satsning. Vi vil gerne være med til at sætte en ny uddannelsespolitisk målsætning:

Vi vil gerne være med til at diskutere en målsætning hvor perspektivet er, at 40% af en ungdomsårgang skal tage en erhvervsuddannelse i 2020.

Det er en modig og ambitiøs målsætning. Det er også en målsætning, der vanskeligt lader sig indfri. Men det er ikke desto mindre en rigtig målsætning.

Vi stiller os naturligvis velvilligt til rådighed for drøftelser af, hvordan vejledningen i Danmark kan kvalificeres og effektiviseres.

De 3 vigtigste forudsætninger for et velfærdssamfund er:

befolkningstilvækst

infrastruktur

uddannelse

UU DANMARK

Formand: John Vilhelmsen

Næstformand: Mark Jensen

Sekretariatsleder: Pia Vigh

Se: uudanmark.dk

UUDANMARK
Ungdommens Uddannelsesvejledning